

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Episcoporum Archiepiscoporum Et Electorum
Moguntinorum, Trevirensium Et Coloniensium**

Kolb, Gregor

Rottwilae, 1725

VD18 12054054

Reflexio XVII. An Consvlтивs Fverit Adhærere Alberto Electori Moguntino In
Fide Romana Firmissimo, An Vero Ioanni Friderico Electori Saxonico
Lutheri Placita Amplectenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64326](#)

omnes sibi & exspectârunt , non tamen impetrârunt , atque adeò ovium instar ex defectu pastorum & pabuli melioris ad deteriora pascua declinârunt plurimi, haudquaquam declinaturi hodie, si res foret integra. Argumento sint Reges , Duces , Viri fœminæque Principes per Europam maximè , ad Orthodoxa Sacra reduces unà cum multis mortalium resipiscentium millibus.
Leg. Seriem Rom. Pont. Imperatorum, & reductorum passim nomina multa.

REFLEXIO XVII.

AN CONSULTIVS FVERIT ADHÆRERE ALBERTO ELECTORI MOGUNTINO IN FIDE ROMANA FIRMISSIMO , AN VERO IOANNI FRIDERICO ELECTORI SAXONICO LUTHERI PLACITA AMPLECTENTI.

Quantæ turbæ in Ecclesia & Imperio Germanico secutæ fuerint duobus abhinc Seculis vel ob id maximè , quòd Albertus natus Marchio Brandenburgicus, electus dein Magdeburgicus Arhipræfus, & Moguntiæ Elector, posthabito Lutherò Joannem Tezelium ex Ordine Prædicatorum Virum doctissimum sibi delegerit ad promulgandas Jubilæi indulgentias , non inter doctos duntaxat , sed in vulgus etiam est notissimum. In illo maximo rerum discrimine Tezelius Alberto Electori tanquam petræ institit & adhæsit firmissimè : Lutherus ut & ipse initeretur columnis , providit sibi de Viris Principibus , præser-tim verò de Joanne Friderico Electore. An igitur Albertus , an Fridericus , an Tezelius , an Lutherus ex prudentiæ regula egerit magis , jam paucis est discutiendum.

I. Albertus eligendo sibi in promulgatorem indulgentiarum Joannem Tezelium jure suo usus, nullius jus læsit : Fridericus Lutherum electo Joanni summopere invidenter nullo jure, aut saltem maximâ Alberti offensâ , sibi propugnandum suscepit.

II. Alber-

II. Albertus ut motos componeret fluctus, testibus epistolis etiam ad Lutherum datis, rem totam suaviter discutiendam esse docuit. Fridericus suadente Luthero turbas amavit, & turmas armavit.

III. Albertus ut de fide controversias identidem excitari magis advertit, in causis Ecclesiasticis ad Pontificem, in Politicis ad Cæsarem confugit: Fridericus urgente Luthero, & Pontificis, & Cæsaris sententias si non despexit, minimum neglexit.

IV. Albertus ex communi bonorum omnium consilio Tridenti celebrandum esse Oecumenicum Concilium esse & ipse censuit: ejusdem consilii primò, sed non postremò fuit Fridericus.

V. Albertus ut staret promissis, & Ecclesiæ bono communi prodesset plurimum, præsens Concilio adesse studuit: Fridericus parùm promissi, aut propositi sui tenax, nec ad Concilium venit, nec legatos misit.

VI. Albertus Concilii Canones, consilia & sententias examissim est secutus: Fridericus privatorum Doctorum inter se parùm convenientium mentem est secutus.

VII. Albertus in Imperii Comitiis constanter præsens verbo & opere prodesse Reipublicæ firmiter secum constituit: Fridericus unà cum sociis multa clam egit & comitia turbavit.

VIII. Albertus instar angeli pacis omni tempore bella disuasit; obedientiam & reverentiam exhibendam esse & Pontifici & Imperatori perseveranter dixit: Fridericus clam agitatis de gerendo bello consiliis in apertos denique campos exercitum adversus Ecclesiam & Imperium eduxit.

IX. Albertus decorem domūs Dei constanter diligendum optimè ratus, Ecclesiæ thesauros sanctè custodiri imperavit: Fridericus, aut hujus multiplex socius ablatis ex Ecclesia auro, argento & omni pretiosa suppellectile vacuas Deo ædes sine cul-

M m 2

tu,

tu, sine decore, pecorum stabulis non multum absimiles reliquit teste hodiernâ experientiâ.

X. Albertus antiquissimæ Ecclesiæ mores & præcepta ritè edocetus, nunc jejunandum, nunc à comedendis carnibus abstinentium, nunc Sacerdotibus ad aram facientibus attendendum, nunc de peccatis, ut vocamus, mortalibus, secundum numerum & speciem Sacerdoti confitendum, nunc juxta D. Doctoris gentium doctrinam, corpus castigandum & servituti subjiciendum; Clericis verò universis ac singulis à conjugii vinculo fugiendum &c, verbô, leges, licet sint difficiliores, in Ecclesia esse conservandas, & sanctè custodiendas unâ cum maxima orbis parte Catholica censuit: Fridericus cum minori longè opinantium grege faciliora & periculosiora omnia arripuit.

XI. Albertus malis bellorum plurimis obrutus, inexpugnabilem & invictissimum se ostendit: Fridericus vixus & captus à Cæsare, ut victori victas denique daret manus, cœlum monere & mandare est visum: sed monuit non audientem, mandavit renuenti, an constantius, an pertinacius, Fridericus jam didicerit.

XII. Albertus Ecclesiam Romanam à veritatis tramite aberrâsse, quod affirmârunt Lutherani, haud bene doceri, minus ostendi argumentis, minimè demonstrari afferuit: Fridericus nimium facilis ad credendum incredulis absque solido fundamento dixit: *Ecclesia in multis erravit, reformatione opus est.*

XIII. Albertus usurpans sibi sententiam illam hodiernis Protestantibus communissimam: moriendum est in Religione illa, in qua nati sumus, nisi ratio luce meridiana clarior mutationem suadeat: Fridericus rerum gravissimarum momentis in utramque partem satiis haudquaquam perpensis & consideratis, januam latissimam placitis novis & sacris an non temere aperuit?

XIV. Albertus ea virtute & felicitate vixit tandemque fatis concessit, ut viyo & mortuo multas dixerint laudes non modis

dō Orthodoxi, sed & Heterodoxi, convicti Albertinis virtutibus: an ita evenit Friderico?

XV. Albertus ea virtute & felicitate vivens ac moriens præcessit exemplo Viros in Imperio Principes, ut ejusdem vestigiis pedem figere relictā Friderici viā gavisi sint hactenus multi, veluti demonstrat reductorum Principum numerus. An (edite obsecro) à multis omnino lustris natus est sectatorem Vīrum in Imperio Principem Fridericus?

Statue igitur amice Lector, an Joannes Tezelius Albertum, an Martinus Lutherus Fridericum secutus sit tūtiūs. Statue pariter, an Albertus in stadio Romano felicius ad metam usque currere perseveraverit, quām Fridericus currere cœperit, cursum tamen non consummaverit Elector meliori via, duce, doctore seniori dignissimus, si Superis placuisse, aut placere amplius stu-
duisset.

REFLEXIO XVIII.

UTRUM IMPERIO PROSINT MINUS VIRI PRINCIPES ECCLESIASTICI, QUAM SECULARES.

Plurimūm interest Europæ nostræ Romanum Imperium in statu constitutum esse optimo; huc tendunt bonorum omnium vota ac desideria; huc collimat Bulla Aurea Republicæ Germanicæ publica Regula, quæ eos Imperatori requirit ac desiderat adjutores, ut tanquam columnis insistere possit ædificium Imperii firmissimum, aut velutī membris ritè dispositis & compositis Caput Supremum Cæsar. Non defuerunt elapsis Seculis hostes multi, qui Electoribus in Imperio tribus Ecclesiasticis, Archiepiscopis reliquis, Episcopis & Præsulibus aliis omnem dignitatis gradum, & quamlibet bonorum temporalium possessionem jure invidendam, quin occasione quavis diripiendam esse existimârunt, eo etiam persuasi argumento

M m 3

falla-